

Comunitate și comuniune

Semnificația cotidiană a cuvântului „comunitate” se rezumă la desemnarea unui **grup de oameni cu interese, credințe sau norme de viață comune**. În context creștin-religios, comunitatea poartă supranumele de „**biserică**”, și aceasta se definește pe de o parte ca „viața lui Dumnezeu în oameni”(„Biserica e trupul – care a luat ființă prin Pogorârea Sfântului Duh – iar capul ei e Însuși Hristos”), pe de alta parte ca instituție teritorial-administrativă organizată în patriarhii, episcopii, parohii.

Comunitatea nu presupune o diminuare a individualităților participante: șansa comunității e aceea a **unității în diversitate**: căutarea și recunoașterea valorilor comune fără a neglija nuanțele individuale.

Prin „**comuniune**” se înțelege **legătura puternică, unirea strânsă, durabilă dintre membrii unei comunități**. De proveniență latină (din lat. communicatio = împărtășire, comuniune) acest termen are în limba română o dimensiune spirituală importantă, fără a fi foarte răspândit în limbajul cotidian:

comuniune înseamnă **participarea la realitatea divină**, adică legătura personală sau comunitară cu Dumnezeu Tatăl, Fiul, Sfântul Duh.

comuniune înseamnă **împărtășirea cu Sfintele Taine**

comuniune înseamnă **experiența personală și comunitară a Duhului lui Hristos** în atenția acordată semenilor noștri, în sentimentul de solidaritate, filantropie și ajutorare

comuniune înseamnă **adunare liturgică**

comuniune înseamnă **unitatea dintre creștinii luptători aici pe pământ și biserica biruitoare în ceruri „comuniunea sfinților”**.

Referent:

Mihaela Pommernig

Bibliografie:

Bria, Pr. Prof. Dr. Ion (1994): Dicționar de teologie ortodoxă de la A-Z. Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR. Ed. II rev. și compl.
DEX Dicționarul explicativ al limbii române (1996).. Editura Univers Enciclopedic. Ed. II.

Tipuri de comunități

1. "comunitatea" sau forme similare ei sunt realități prezente, cu rari excepții, peste tot acolo unde este viață. Pentru supraviețuire, indivizi (vietăți) (care prezintă oarecare similitudini), se grupează în unități (comunitate = con < com < cum, *împreună* + unitas, *unitate*), formând astfel varii tipuri de "comunitate."
Există astfel, în istoria omenirii, o varietate imensă de tipuri de "comunitate" (de ex. indivizi care relaționau în scop "reproducător" au creat un oarecare tip de comunitate, din care s-a dezvoltat ulterior familia și clanul, comunități esențiale în istoria omenirii; probabil, indivizi care trăiau în proximitate unii de alții au dezvoltat același sistem de semne convenționale comunicaționale, formând astfel o comunitate lingvistică, din care ulterior s-a dezvoltat comunitatea etnică, respectiv comunitatea națională...
2. Astăzi am putea face distincția între comunități cu caracter religios și comunități cu caracter profan sau secular, comunități tradiționale și comunități moderne, comunități exclusiviste și comunități deschise, comunitate și subcomunitate etc.
3. După o scurtă trecere în revistă a diferitelor tipuri de "comunitate", sunt de părere, în privința unei percepții optime a idealului comunitar creștin, ca fiind absolut necesară o raportare a comunității de tip creștin la tipurile de "comunitate" cunoscute. Ca directive pentru o *comunicare* cât mai eficientă, aș propune următoarele întrebări: *în mozaicul comunitar prezentat, unde am putea încadra comunitatea creștină? Care sunt caracteristicile unei comunități de tip creștin? Am putea vorbi despre un tip de comunitate creștină, sau de tipuri creștine de comunitate? Care ar fi criteriile după care se formează mai multe tipuri de comunitate creștină? Cum am putea aprecia o eventuală varietate de tipuri de comunitate creștină? Este ea legitimă? Este ea dorită? Tolerată? Încurajată? Ar trebui respinsă? Cum ne situăm vis-à-vis de celelalte tipuri de comunitate? Cum sunt privite interferențele între comunitățile de tip religios-profane, de tip religios-religios? În ce măsură se suprapune (identifică) comunitatea reiligioasă cu o comunitate de alt tip și în ce măsură este o astfel de suprapunere (identificare) legitimă (dorită)? În ce măsură este comunitatea creștină o comunitate deschisă sau o comunitate de tip exclusivist?*

Referent:

Doru Doroftei

Bibliografie:

Pentru informații referitoare la această temă referentul vă stă cu plăcere la dispoziție.

Sfintele Taine în viața comunității creștin ortodoxe

1. Definiția noțiunii de Taină și numărul Sfintelor Taine

- a. unirea lui Dumnezeu cu creatura : crearea lumii, Hristos și Biserica
- b. împărtășirea credinciosului de harul Duhului Sfânt : Botezul, Mirungerea, Euharistia, Mărturisirea, Preoția, Nunta și Maslul (numărul lor de 7 apărând pentru prima oară în această formulă în Mărturisirea de credință prezentată de împăratul bizantin Mihai Paleologul la Sinodul unionist de la Lyon din 1274.)

2. Rolul comunitar al Sfintelor Taine

- a. Sfânta Taină a Botezului: unirea credinciosului cu Hristos prin acceptarea credinței creștine, dar și intrarea într-o comunitate eclezială ca trup al lui Hristos
 - b. Sfânta Taină a Mirungerii: primirea peceții darului Duhului Sfânt spre desăvârșirea vieții creștinului, dar și spre o anumită slujire în cadrul comunității creștine așa cum și Hristos s-a întrupat spre slujire (Iar fiecăruia dintre noi i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos...spre desăvârșirea sfinților, la lucrul slujirii, la zidirea trupului lui Hristos (Efeseni 4, 7 și 12)
 - c. Sfânta Taină a Euharistiei: împărtășirea credinciosului cu Trupul și Sângele Mântuitorului, dar și actul care arată prin excelență unitatea Bisericii prin împărtășirea dintr-un singur potir
 - d. Sfânta Taină a Mărturisirii: pocaița personală a credinciosului prin mărturisirea păcatelor și deci reînțoarcerea la Dumnezeu, de vreme ce păcatul ne desparte de El, dar cu răsfrângere asupra comunității după principiul: sfințește-te pe tine însuși și toate în jurul tău se vor sfinți (Sf. Serafim de Sarov)
 - e. Sfânta Taină a Preoției : deși este adresată numai unora dintre credincioșii comunității ecleziale punându-i pe aceștia într-o anumită treaptă din cadrul ierarhiei bisericești, totuși este taina slujirii prin excelență. Menirea clerului este slujirea comunității și nu spre conducerea ei așa cum este acest lucru d.p.d.v. social.
 - f. Sfânta Taină a Nunții : sfințirea relației dintre un bărbat și o femeie în vederea întemeierii unei familii, dar și primirea lor ca nouă familie în sânul comunității creștine
 - g. Sfânta Taină a Maslului : se împărtășește creștinilor bolnavi harul vindecării, dar dă și celorlalți membrii ai comunității posibilitatea participării la suferința celor bolnavi și împreună-rugăciune pentru însănătoșirea lor.
3. **Concluzie** : Viața creștină înseamnă trecera de la individualitatea egoistă, obscură la starea de persoană relațională, cu Dumnezeu, cu semenii și cu întreaga creație. Aceasta este și unul dintre motivele pentru care creștinul primește un nume la Botez, și anume : ieșirea din anonim prin intrarea în relație cu Dumnezeu și începerea unei vieți noi, dar și intrarea într-o comunitate eclezială. De aceea creștinismul nu poate fi altfel decât comunitar. Chiar și monahii care trăiesc în singurătate nu fac aceasta din ură față de semenii sau față de creație în general, ci tocmai ca prin curățirea de păcate să poată avea o relație desăvârșită cu aceștia.

Referent:Magdalena Ausiayevich,

Bibliografie: Staniloae, Dumitru: Dogmatica, Editura Institutului Biblic și de Misiune al BOR
Bobrinskoy, Boris: Taina Bisericii
Damaschin, Ioan: Dogmatica

Libertate în comunitate

Libertate - din fr. *liberté*, lat. *libertas*, -atis

1. Posibilitatea de a acționa după propria voință sau dorință; posibilitatea de acțiune conștientă a oamenilor în condițiile cunoașterii (și stăpânirii) legilor de dezvoltare a naturii și a societății.
2. Starea unei persoane libere, care se bucură de deplinătatea drepturilor politice și civile în stat. ♦ Starea celui care nu este supus unui stăpân. ♦ Situația unei persoane care nu se află închisă sau întemnițată.
3. Independență, neatârnamare

Problematizări:

I. Articolul 29 din Declarația universală a drepturilor omului.

II. În concepția contemporană seculară a dreptului, unul din principiile dominante a devenit ideea drepturilor inalienabile ale persoanei umane. Ideea acestor drepturi se bazează pe învățătura biblică despre om ca și chip și asemănare a lui Dumnezeu, ca ființă ontologic liberă.

II. Pe măsură ce secularizarea a avansat, principiile drepturilor omului s-au transformat într-o concepție despre drepturile individului în afara legilor lui Dumnezeu. În acest proces, libertatea personală s-a transformat în ocrotirea voii proprii (în măsura în care acesta nu este în detrimentul altora) și cu pretenția ca statul să garanteze un anumit standard al existenței materiale pentru individ și pentru familie. În acest context omul nu este tratat drept chip al lui Dumnezeu, ci un subiect auto-suficient și auto-satisfăcut.

Comunitatea (Biserica) însăși este libertate și doar ea este libertate, nu există libertate reală în afara comunității ci doar lupta inutilă a diferitelor „autorități” ce se anihilează reciproc. În comunitate, în Biserică este „Mângâietorul”, Sfântul Duh, Duhul Adevărului. El nu este numai izvorul ci chiar conținutul însăși a acelei libertăți, care este comunitatea.

IV. Taina comunității, a Bisericii ca libertate este ascunsă în taina lui Dumnezeu ca Sfântă Treime. În slava Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea Tatălui și comuniunea Sfântului Duh

V. „Stați deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei.” (Gal. 5, 1).

Referent: Pr. Nicolae Gilla

Bibliografie:

- DEX Dicționarul explicativ al limbii române (1998)
D. Stăniloae, Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. I, (1996)
Alexander Schmemmann, Church, World, Mission, (1979)